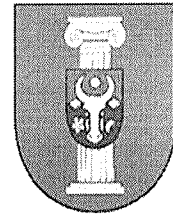

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

ACT DE CONSTATARE

nr.37/07

11 aprilie 2023

mun. Chișinău

Inspector de integritate în cadrul Inspectoratului de Integritate a Autorității Naționale de Integritate – Victoria BUTUȘANU, verificând în procedură de control sesizarea nr. 8966 din 15 noiembrie 2022, numărul de identificare a dosarului 20220232019, care are drept obiect de examinare controlul respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul declarării – **Afanasii CUȚARI, primarul sat. Copanca, r-nul Căușeni;-**

C O N S T A T Ă :

I. Originea cauzei supuse controlului:

Pe rolul inspectorului de integritate Victoria BUTUȘANU s-a aflat sesizarea nr. 8966 din 15 noiembrie 2022, parvenită din partea Inspecției Financiare și repartizată în mod aleatoriu prin intermediul sistemului informațional automatizat e-Integritate, cu atribuirea codului numeric al dosarului **20220232019** care are drept obiect de examinare verificarea respectării regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul declarării - **Afanasii CUȚARI, primarul sat. Copanca, r-nul Căușeni** (*în continuare, pe parcursul textului se va utiliza sintagma: subiectul supus controlului*).

S-a invocat în corpul de motivare a sesizării precum că, subiectul declarării vizat, deținând funcția de primar al sat. Copanca, r-nul Căușeni a emis actul administrativ de angajare a cet. [REDACTED], persoană înrudită prin afinitate, în calitate de secretar-interimar în cadrul Consiliului Local Copanca.

Prin Procesul-verbal nr.571/07 inspectorul de integritate a dispus inițierea controlului regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul declarării Afanasii CUȚARI.

II. Măsurile întreprinse de către inspectorul de integritate:

Analizând materialele probatorii acumulate în cadrul procedurii de control, inspectorul de integritate apreciază prezenta cauză după cum urmează:

Prin demersul nr. 04-07/8041 din 23 decembrie 2022 adresat Primăriei sat. Copanca, r-nul Căușeni, inspectorul de integritate a solicitat prezentarea documentelor autentificate care să ateste următoarea informație:

a) Angajarea de către primarul Afanasii CUȚARI în cadrul Primăriei sat. Copanca, r-nul Căușeni a cet. [REDACTED];

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

b) Prezentarea copiilor autentificate a tuturor documentelor care demonstrează angajarea cet. [REDACTAT] în cadrul Primăriei sat. Copanca, r-nul Căușeni.

Prin răspunsul instituțional nr. 02/1-24167 din 16 ianuarie 2023 Primăria sat. Copanca a prezentat următoarele documente:

- a) Procesul-verbal nr. 3 al ședinței extraordinare a Consiliului sătesc;
- b) Decizia Consiliului nr.3/1 din 29 mai 2020;
- c) Decizia Consiliului nr. 6/1 din 26 august 2020.

Prin demersul instituțional nr.04-07/321 din 16 ianuarie 2023 adresat Consiliului Sătesc Copanca, inspectorul de integritate a solicitat prezentarea informației relevante cauzei.

Prin răspunsul instituțional nr. 02/1-2409 din 27 ianuarie 2023 Consiliul Sătesc Copanca a informat că, potrivit Procesului-verbal nr.3 din 29 mai 2020 și Procesului-verbal nr. 5 din 18 iulie 2020 funcționarii publici au refuzat exercitarea temporară a funcției publice de conducere în calitate de secretar al Consiliului Sătesc, chestiune care a generat necesitatea angajării cet. [REDACTAT] în calitate de secretar. Fiind anexate la răspuns următoarele documente cu titlu probatoriu:

- a) Procesul-verbal nr. 3 al ședinței extraordinare a Consiliului sătesc Copanca din 29 mai 2020;
- b) Procesul-verbal nr. 5 al ședinței extraordinare a Consiliului sătesc Copanca din 18 iulie 2020.

Prin răspunsul instituțional nr. 02/1-2408 din 27 ianuarie 2023 parvenit din partea Primăriei sat. Copanca, r-nul Căușeni, a fost confirmat că cet. [REDACTAT] a activat în cadrul Primăriei în intervalul 01.06.2020-01.09.2020, acesta fiind numit în funcția de secretar-interimar în cadrul Consiliului Local Copanca de către Consiliul Local, nu de către Primar.

Prin demersul instituțional nr. 04-07/319 din 18 ianuarie 2023 adresat subiectului declarării vizat, inspectorul de integritate a solicitat prezentarea punctului de vedere și a explicațiilor de rigoare vizavi de situația analizată care aparent constituie o situație de conflict de interese.

Prin răspunsul nr.1028 din 09 februarie 2023 subiectul declarării supus controlului a explicat că, prin Decizia Consiliului Local Copanca din data de 19 februarie 2016, nr. 6/1 a fost numită doamna [REDACTAT] în calitate de secretar al Consiliului Local. În anul 2020 a parvenit cererea doamnei [REDACTAT] de demisie din funcția de Secretar al Consiliului Local Copanca, în legătură cu angajarea în altă funcție. Ulterior, de către Consiliul Local au fost organizate două concursuri pentru ocuparea funcției vacante, dar nici o persoană nu a depus dosarul.

În așa mod, în adresa Primăriei a parvenit cererea cet. [REDACTAT] pentru a fi angajat în calitate de Secretar al Consiliului Local, cererea fiind remisă prin viză Primarului spre examinare de către Consiliul Local Copanca în ședință ordinară. Or, potrivit art. 14 alin. (2) lit. u) al Legii nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală care prevede pârghiile de competență Consiliului Local numirea în funcție a Secretarului Consiliului Local. Astfel, primarul în atribuțiile de serviciu nu are nici-o tangență cu numirea/angajarea secretarului Consiliului Local.

În argumentarea punctului său de vedere, a mai adăugat subiectul declarării supus controlului în explicațiile sale că, ulterior, la data de 29 mai 2020 la ședința Consiliului Local a fost examinată întrebarea privind numirea cet. [REDACTAT] în funcția de secretar interimar al Consiliului. La examinarea chestiunii respective, subiectul declarării

supus controlului în calitate de primar nu a participat, fiind adoptată Decizia nr.3/1 din 29 mai 2020 prin care a fost numit cet. [REDACTED] în funcția de secretar interimar al Consiliului Local care ulterior a fost adusă la cunoștința Primarului. În calitate de Primar, a notat subiectul declarării vizat că nu l-a angajat pe cet. [REDACTED] deoarece nu dispune de competență legală în sensul respectiv. La data de 26 august 2020, prin Decizia nr. 6/1 a Consiliului Local Copanca a fost acceptată demisia lui [REDACTED] din funcția de secretar interimar al Consiliului Local.

Prin demersul instituțional nr.04-07/834 din 08 februarie 2023 adresat Agenției Servicii Publice inspectorul de integritate a solicitat informația privind documente confirmative în copii autentificate care confirmă/infirmă următoarele relații de rudenie și/sau afinitate ale subiectului declarării Afanasii CUȚARI cu cet. [REDACTED].

Prin răspunsul nr. 01/1488 din 20 februarie 2023 Agenția Servicii Publice a informat că, subiectul declarării supus controlului Afanasii CUȚARI cu cet. [REDACTED] sunt rude prin afinitate (cumnați).

III. Constatările și aprecierea inspectorului de integritate:

Examinând prezenta cauză prin prisma dispozițiilor legale în vigoare, probatoriului acumulat și specificul speței, inspectorul de integritate apreciază după cum urmează:

În temeiul art. 2 al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și a intereselor personale **membru de familie** se referă la soțul/soția, copilul minor, inclusiv cel adoptiv sau persoana aflată la întreținere a subiectului declarării. Potrivit aceluiași articol, **persoană apropiată** se referă la soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

La caz, întradevăr a fost reținută relația de afinitate între subiectul declarării supus controlului, în calitate de primar al sat. Copanca și cet. [REDACTED] care a fost angajat în calitate de secretar al Consiliului Local (*Document probatoriu nr. 01/1488*)

În corelare cu cea din urmă constatare, se demonstrează relevant art. 14 alin. (2) lit. (u) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Consiliul local are în competență, numirea, în bază de concurs desfășurat în condițiile Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, secretarului consiliului, modificarea, suspendarea și încetarea, în condițiile legii, a raporturilor de serviciu ale secretarului, delegarea primarului competența evaluării performanțelor lui profesionale.

În cadrul examinării prezentei cauze, a reținut inspectorul de integritate că, potrivit Deciziei nr. 3/1 din 29 mai 2020 privind numirea în funcție de secretar-interimar al Consiliului Sătesc Copanca, semnată de către președintele ședinței [REDACTED] și secretarul interimar [REDACTED], s-a decis anularea punctului 1 din Decizia Consiliului Local Copanca nr. 6/1 din 19 august 2016 privind numirea cet. [REDACTED] temporar în funcția de secretar al Consiliului Sătesc Copanca și numirea cet. [REDACTED] în funcția de secretar interimar al Consiliului Sătesc Copanca, începând cu data de 01 iunie 2020 și până la numirea altei persoane în funcția de secretar al Consiliului Sătesc Copanca, în bază de concurs (*Document probatoriu nr. 3/1 din 29.05.2020*).

Adițional, potrivit Decizie nr. 6/1 din 26.08.2020 privind demisia din funcția de secretar interimar al Consiliului Sătesc Copanca, semnată de către președintele ședinței Consiliului Local – [REDACTED], s-a decis acceptarea demisiei, în baza cererii

ATENȚIE! Documentul conține date cu caracter personal. Prelucrarea ulterioară a datelor cu caracter personal integrate în prezentul document poate fi efectuată doar condițiile reglementate de Legea nr.133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

cet. [REDACTED], din funcția de secretar interimar al Consiliului Sătesc Copanca, începând cu data de 01.09.2020 (*Document probatoriu nr. 6/1 din 26 august 2020*).

A mai fost reținut de către inspectorul de integritate că în concordanță cu Procesul-verbal nr. 3 al ședinței extraordinare a Consiliului Sătesc Copanca din 29 mai 2020, în cadrul ședinței s-a plasat în discuție angajarea cet. [REDACTED] în funcția de secretar al Consiliului. Urmare a examinării cererii și documentelor necesare, a fost supus la vot numirea temporară în funcția de secretar interimar al Consiliului Local Copanca, cet. [REDACTED]. Fiind astfel decis numirea acestuia în funcție începând cu data de 01.06.2020. Procesul verbal fiind semnat de către președintele ședinței [REDACTED] și secretarul Consiliului Sătesc [REDACTED] (*Document probatoriu nr.3 din 29 mai 2020*).

Necesită a fi subliniată definiția legală a conflictului de interese real, reglementată la art. 12 alin. (3) al Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și interese personale, potrivit căruia, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Analizând definiția conflictului de interes real *per ansamblu* și cu păstrarea conexiunii logice-juridice a componentelor acesteia, se deduce că, pentru catalogarea unei situații drept conflict de interese, sunt necesare următoarele două circumstanțe alternative, nu cumulative:

1) Subiectul să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale; sau

2) Care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Tot așa, va puncta inspectorul de integritate că, prin prisma definiției legale a conflictului de interese real din al cărei conținut reiese că o circumstanță pentru a prezenta un conflict de interese trebuie să coexiste următoarele condiții::

a) deținerea calității de subiect al declarării prin prisma art. 3 al Legii 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale;

b) aflarea în exercițiul/exercitarea funcției;

c) existența sau apariția situației în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii;

d) prezența interesului personal (de ordin material sau nematerial), sau care vizează persoane care îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau poate să influențeze exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

Din analiza atentă a circumstanțelor cazului, se reține că presupusul conflict de interese în speță nu s-a exprimat, or, angajarea cet. [REDACTED] în calitate de secretar al Consiliului Sătesc a fost realizată de către Consiliul Sătesc în temeiul art. 14

alin. (2) lit. (u) din Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală. La fel, documentelor fiind semnate de către Consiliul Sătesc.

Raportând circumstanțele speței la normele de drept enunțate supra, este notabil că, scopul reglementării conflictului de interese ca abatere de lege rezidă în necesitatea ocrotirii relațiilor sociale referitoare la buna desfășurare a activității funcționarului public, activitate care presupune o conduită corectă a celui care exercită o activitate în cadrul unei autorități publice. Aceasta presupune corectitudinea funcționarului public în exercitarea atribuțiilor de serviciu, dar și abținerea acestuia de la luarea unei decizii de natură să-i confere, direct sau indirect, ori prin terțe persoane, un anumit avantaj material, fiind inclusă favorizarea rudelor sau persoanelor cu care acesta a avut raporturi comerciale/patrimoniale.

Astfel, în prezenta cauză, inspectorul de integritate nu a reținut existența componentelor obligatorii ale conflictului de interese, și anume, subiectul declarării supus controlului nu a fost chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sunt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului de primar al sat. Copanca.

Finalmente, analizând inspectorul de integritate prezenta cauză prin prisma probatoriului acumulat, individualizării circumstanțelor cauzei, corelând în mod logic-juridic normele legale incidente speței, analizând definiția conflictului de interese prin racordare la specificul circumstanțial al cauzei, apreciază că prezenta cazuistică nu reprezintă o situație de conflict de interese.

Astfel, în temeiul art. 38 și art. 39 al Legii 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate:

D E C I D E:

1. A constata lipsa încălcării regimului juridic al conflictelor de interese de către subiectul declarării Afanasii CUȚARI, primarul sat. Copanca, r-nul Căușeni, în circumstanțele de fapt și de drept ale prezentei cauze.

2. Prezentul act poate fi contestat la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 30 de zile de la emitere, de către persoana supusă controlului, de către autorul sesizării sau de către persoanele menționate la art. 33 alin. (4) și (5), afectate nemijlocit de acesta, în temeiul art. 36 al Legii nr. 132 din 17.06.2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Inspector de Integritate Superior
Inspectoratul de Integritate

Victoria BUTUȘANU